

JUS5280 Oppgave H 20

En norsk part (Laks AS) og en russisk part (Reker ooo) har et omfattende og variert samarbeid. Blant annet eier partene hver 50% av aksjene i et selskap (LaRe AS) som selger norsk laks til Russland og russiske reker til Norge. LaRe AS er registrert i Norge. Administrerende direktør i Laks AS reiser ofte til Russland for å følge opp forretningene der. Under en av disse reiser høst 2019 underskrev partene en aksjonæravtale for å regulere deres forhold som aksjonærer i LaRe AS. Blant aksjonæravtalenes vilkår er følgende:

1. Styremøtene avholdes på rundgang hos én av aksjonærene. Verten overtar kostnadene for møtet, inkludert reise og losji for den andre part.
2. Aksjonærene forplikter seg til innen januar 2020 å stemme i LaRe AS' organer for en kapitalutvidelse og til å godta verdifastsettelse av kapitalbidrag etter kriterier som ikke stemmer overens med kravene i hverken norsk eller russisk selskapsrett.
3. Hverken norsk eller russisk rett skal anvendes på aksjonæravtalen. Avtalen skal være underlagt retten i Delaware.

Administrerende direktør i Laks AS reiste til Russland desember 2019 for å delta i et styremøte i LaRe AS. I denne anledningen organiserte han også et møte med en russisk tredjepart (Tele ooo) for å forhandle mulig samarbeid på telekommunikasjonsområde.

Reker ooo hørte om dette og bestemte seg for å forhindre møtet mellom Laks AS og Tele ooo, da det hadde planer om selv å innlede samarbeid med Laks AS på telekommunikasjonsområde. Reker ooo tok derfor kontakt med Tele ooo og advarte den mot å inngå samarbeid med Laks AS. Reker ooo var veldig overbevisende, og Tele ooo avlyste møtet med Laks AS.

Laks AS forstod at samarbeidsplanene med Tele ooo ikke ville bli noe av og at Reker ooo sto bak dette, og bestemte seg for å avvikle sitt samarbeid med Reker ooo. Under styremøtet samme dag nektet derfor Laks AS å stemme for kapitalutvidelse i LaRe AS.

Reker ooo påberopte seg aksjonæravtalen og truet Laks AS med søksmål dersom det ikke stemte for kapitalutvidelse, men Laks AS sa at den ikke lenger hadde tillitt til Reker ooo og kunne derfor ikke investere flere penger i LaRe AS. Dessuten var forpliktelsen i aksjonæravtalen ugyldig etter norsk selskapsrett.

Februar 2020 anla Reker ooo søksmål mot Laks AS i Norge med påstand om erstatning for brudd på aksjonæravtalen. Reker ooo krever også at styrevedtaket i Laks AS settes til side som ugyldig. Vedtaket er i strid med aksjonæravtalen og ugyldig etter russisk selskapsrett.

Laks AS bestred at det hadde misligholdt sine forpliktelser etter aksjonæravtalen, da forpliktelsene var ugyldig etter norsk rett. Laks AS påsto at styrevedtaket var gyldig etter norsk rett. Laks AS fremmet motsøksmål med krav om erstatning av skaden som Reker ooo påførte ved å forhindre forhandlingene med Tele ooo. Laks AS krevde også dekning av kost og losji i forbindelse med styremøtet i LaRe AS som ble avholdt i Russland og som Reker ooo var forpliktet til i henhold til aksjonæravtalen.

I første omgang blir spørsmålet om lovvalg behandlet.

Den norske part anfører følgende:

Aksjelovens regler om kapitalutvidelse kan ikke fravikes. Lovvalget i aksjonæravtalen er derfor ugyldig. Bakgrunnsretten for aksjonæravtalen skal velges etter en helhetsvurdering. Da saken er anlagt i Norge, saksøkte er norsk og LaRe AS er registrert i Norge, tilsier en helhetsvurdering at norsk rett skal anvendes på avtalen.

Styrevedtaket er truffet av selskap registrert i Norge og vedtakets gyldighet skal derfor avgjøres etter norsk rett.

Søksmål og motsøksmål bør anses som en helhet da skaden som Laks AS ble påført i Russland har nær tilknytning til styremøtet i Russland og aksjonæravtalen. Lovvalget for kravet om erstatning skal derfor være en del av helhetsvurderingen. Kravet om erstatning skal også avgjøres etter norsk rett.

Den russiske part anfører følgende:

Aksjonæravtalen ble signert i Russland og er derfor underlagt russisk rett. Dessuten ble styremøtet avholdt i Russland og styremedlemmenes forpliktelser reguleres av russisk rett. LaRe AS har senteret for sin virksomhet i Russland og styremøtet ble avholdt i Russland, derfor skal vedtakets gyldighet avgjøres etter russisk rett.

Motsøksmål gjelder en handling som ble foretatt i Russland, derfor skal det avgjøres etter russisk rett.

Ta stilling til partenes anførsler og forklar på hvilket grunnlag lovvalget skal foretas.